

ADOBE
CREATIVE CLOUD

magyar
nyelvű
változat

Photoshop Maszkolástól nyomtatásig

Dr. Péter Kristóf

Mercator
Stúdió

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Gál Veronika
Szerkesztő: Pétery István
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 978-963-607-972-7

© Dr. Pétery Kristóf PhD, 2013
© Mercator Stúdió, 2013

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.
www.akonyv.hu és www.peterybooks.hu
Tel: 06-26-301-549
Mobil: 06-30-305-9489
e-mail: info@akonyv.hu

TARTALOM

TARTALOM	3
ELŐSZÓ	9
KIVÁLASZTÁS ÉS MASZKOLÁS	19
Kiválasztás készítése	20
Szabályos kiválasztás.....	21
Szabadkézi kiválasztás.....	27
Kiválasztás szín felhasználásával	31
Gyors kiválasztás	37
A kijelölés finomítása.....	38
A kiválasztás megváltoztatása.....	44
Lágy perem módosítása	46
Határvonal módosítása.....	46
Kiválasztás finomítása.....	47
Kiválasztás bővítése	48
Kiválasztás csökkentése	49
Kijelölés alakítása.....	50
Kijelölés megfordítása	52
Kijelölés mentése	52
Kijelölés betöltése.....	54
Görbék és vágógörbék	55
A Görbék panel	56
Görbék létrehozása	57
Görbe készítése kijelölésből.....	59
Kijelölés készítése görbéből	59
Görbék módosítása	61

Görbe kitöltése	62
Vágógörbe készítés	64
Maszkok kezelése	68
Csatornák használata	73
A Csatornák panel	73
Új csatorna létrehozása	75
Csatorna megkettőzése	76
Csatornák szétválasztása	77
Csatornák egyesítése	78
Direkt színek használata	79
Csatorna törlése	80
Csatornák mentése	82
Csatornák közötti műveletek	83
GRAFIKUS SZŰRŐK	86
Olajfesték szűrő	90
Ecsetvonás szűrők	91
Árnyékolás	91
Döntött ecsetvonások	92
Elkent tónusok	92
Filctoll (Sumi-e)	92
Fröcskölt	93
Hangsúlyos szegélyek	93
Sötét tónusok	93
Tollkontúr	94
Élesítés szűrők	94
Élesítés	94
Életlen maszk	94
Szegélyek élesítése	95
További élesítés	95
Intelligens élesítés	95
Rázkódáscsökkentés	97

Életlenítő szűrők	100
Alakzatos életlenítés.....	100
Bemozdulás.....	101
Doboz életlenítése	102
Életlenítés.....	102
Felület életlenítése	102
Gauss-életlenítés.....	103
Intelligens életlenítés	103
Lencsefolt	104
Sugaras életlenítés.....	104
Több életlenítés	104
Fotográfiai életlenítési galéria.....	105
Textúra szűrők.....	106
Festett üveg.....	106
Foltminta.....	107
Mozaiklapok.....	107
Repedezettség	107
Szemcse.....	108
Textúrázó.....	108
Képpontosítás szűrők	108
Borzolás.....	108
Kristályosítás	109
Mozaik	109
Pointillista	110
Szellemkép.....	110
Színes raszterrács	110
Töredék	111
Művészi szűrők.....	111
Akvarell.....	111
Alapozás.....	112
Film szemcsézettsége	112
Freskó	113

Kenőkés	113
Kivágás.....	113
Kontúrfestés	114
Maszatoló	114
Mázolás	114
Műanyag borítás.....	115
Neonfény	115
Pasztellkréta	115
Száraz ecset.....	116
Színes ceruza.....	116
Szivacs	117
Vázlat szűrők	117
Bélyegző.....	117
Dombormű.....	117
Faszén.....	118
Fénymásolat.....	118
Gipsz	119
Jegyzetpapír	119
Kréta és szén.....	119
Króm.....	120
Merített papír	120
Raszterrácsminta.....	120
Szövet.....	121
Tépett szegélyek	121
Tollrajz.....	121
Zsírkréta	122
Renderelés szűrők.....	122
Felhők.....	122
Lencse fényfolt	123
Megvilágítási effektusok	123
Negatív felhők.....	129
Szálak.....	129

Stilizálás szűrők	129
Szórás	130
Domborítás	130
Kiemelés	130
Kontúrozás	131
Mozaiklapok	131
Neon perem	132
Szegélyek megkeresése	132
Szélfúvás	132
Torzítás szűrők	133
Cikkcakk	133
Ellentétes koordináták	133
Fénytörés	133
Fodrozás	134
Gömb	134
Hullám	135
Nyírás	136
Örvény	136
Szórt fény	137
Tölcsér	137
Üveg	137
Vízfelszín	138
Lencsekorrekció	138
Videó szűrők	140
NTSC színek	140
Összefűzés	140
Zaj szűrők	140
Közepes	141
Por és karcok	141
Rácsmentesítés	141
Zaj csökkentése	141
Zaj hozzáadása	143

Egyéb szűrők.....	143
Egyéni.....	143
Eltolás.....	144
Magasan áteresztő szűrő	145
Maximális.....	146
Minimális.....	146
Digimarc szűrők.....	146
A kép cseppfolyósítása.....	148
Kiragadás	151
Távlatpont használata	151
Adaptív nagyítószőg szűrő.....	157
Camera Raw, mint szűrő	160
NYOMTATÁS ÉS EGYEBEK.....	161
Rátöltés	162
Oldalbeállítás.....	163
A nyomat elhelyezése	163
Háttér beállítása	165
Határvonal beállítása.....	166
Kifutó beállítása	166
A nyomtatott oldal kellékei.....	166
A nyomtató és papír beállítása	169
Színbontás.....	171
A dokumentum nyomtatása.....	173
Képgyűjtemény.....	174
Webes galéria	176
Kép illesztése	176
Felhasznált és ajánlott irodalom	177

ELŐSZÓ

Tisztelt Olvasó!

A grafikus programok a képkezelés és tárolás szempontjából két csoportra oszthatók. A vektorgrafikus szoftverek az ábrázolás során a képet alkotó alakzatokat matematikai egyenletekkel írják le, ebből adódik az az előny, hogy az ilyen képek korlátlan mértékben nagyíthatók és kisebb helyet foglalnak el, hátrányuk, hogy fényképek kezelésére nem alkalmasak (bár ma már léteznek hibrid rendszerek is). Ezzel szemben a raszter grafikus kép pixelekből áll, és az állományok a kép minden egyes képpontjának színét és egyéb jellemzőit eltárolják. E tárolási és feldolgozási mód előnye, hogy minden egyes képpont külön szerkeszthető, így fényképek feldolgozására, retusálására kiválóan használható, hátránya viszont az, hogy ezek a képek sokkal nagyobb lemezterületet foglalnak és a számítógép memóriájának méretével szemben is igényesebbek, ugyanakkor az ilyen képek minőségromlás nélkül csak korlátozottan nagyíthatók.

A raszter grafikus programok közé tartozik az Adobe Systems Incorporated cég Photoshop nevű programja, amely egyfajta etalon a képfeldolgozással és grafikával foglalkozók körében, ugyanakkor azonos szintű konkurenciával alig rendelkezik (a fejlesztő honlapja: www.adobe.com). Ezzel a szoftverrel szinte mindenféle képfeldolgozással kapcsolatos probléma megoldható. A programban korábban többféle újítás jelent meg, amelyet előbb vagy utóbb a konkurens programok fejlesztői is átvettek. Ezek közé tartozik a rétegek kezelése (amikor a kép jellemző részeit különböző rétegekre helyezzük, és rétegenként módosítjuk), vagy a beépülők, azaz a „plugin”-ek használata (ezek egy külön könyvtárban elhelyezkedő, esetleg más fejlesztőtől származó, speciális funkciójú fájlok, külön programok, amelyek betöltés után beépülnek a Photoshop program menürendszerébe).

A képek rétegenkénti kezelése azért előnyös, mert a rétegekre helyezett objektumokat a kép más rétegeinek módosítása nélkül

változtathatjuk meg, tartalmukat önállóan mozgathatjuk. A rétegeket átlátszóvá tehetjük, közöttük különféle csoportosítási és egyéb műveleteket végezhetünk, sorrendjüket másíthatjuk, rajtuk külön-külön más grafikus szűrőt alkalmazhatunk stb.

A beépülők is szabvánnyá váltak, ezeket szintén használják más retusáló programok. A legtöbbjük egyfajta grafikus szűrő, a szaknyelvi zsargonban „effekt”, de készültek, fájlátalakító, védjegykezelő pluginek is. A grafikus szűrők a kép kijelölt részén vagy az aktuális réteg tartalmán hajtanak végre valamilyen látványosak műveletet. Ezeket a szűrőket néhány másik programban (például az Adobe Illustrator, CorelDraw, Corel Photo-Paint, Paint Shop Pro szoftverekben) is használhatjuk.

A Photoshop a nyomdai előkészítés és képfeldolgozás legelterjedtebb programja. Külön érdekesség, hogy már az 5.0-ás változatot is lefordították magyar nyelvre. 2002-ben jelent meg a program 7.0-ás, 2004-ben CS (8.0), majd 2005-ben CS2 (9.0), 2007-ben CS3 (10.0), 2008-ban CS4 (11.0), 2010-ben CS5 (12.0), 2012-ben CS6 (13.0), 2013-ban CC (Creative Cloud) változata. E programnak is megszületett magyar nyelven lokalizált változata, könyvünk tárgyát a magyar nyelvű verzió képezi.

Ez a képszerkesztő program az egész világon szabvánnyá vált a Macintosh és a PC platformon egyaránt. A program kezeli a CMYK színmódot is, ezért jól használható a dokumentumok nyomdai előkészítésére is. A két platformon a program kezelése szinte teljesen megegyezik, a néhány eltérésre az adott helyen felhívjuk a figyelmet. Az egyik különbség az eltérő könyvtárszerkezet, egy másik eltérés a billentyűkombinációk használata. A PC-ken például a **Ctrl** billentyű nyomva tartása szükséges egyes funkciók kiváltásához, míg a Macintosh rendszereken ennek a **Command** (⌘), illetve az „Alma” billentyű felel meg.

A CS3-as változat főbb újdonságai a megelőző CS2-es változathoz képest (részletesen lásd később a kötetben):

- ◆ Újabb roncsolásmentes technológiákat vezettek be. Az intelligens szűrők nem módosítják a képet.
- ◆ Új gyorskijelölő eszközt vezettek be, amellyel gyorsabban, mégis pontosan választhatunk ki képrészleteket.
- ◆ A kijelöléseket finomító eszközt vezettek be.

- ◆ Panorámaképekhez automatikus rétegigazítást dolgoztak ki.
- ◆ Továbbfejlesztették a CS2-es változat távlatpont szolgáltatását, most már nem csak 90 fokos szögben elhelyezkedő síkokat adhatunk meg.
- ◆ Továbbfejlesztették a nyers kameraformátumot a Camera Raw 4.0 kidolgozásával.
- ◆ Tökéletes fekete-fehér képkonverziós eljárást alakítottak ki.

A CS4-es változat főbb újdonságai a megelőző CS3-as változathoz képest:

- ◆ Átdolgozták a felhasználói felületet: a legfontosabb eszközöket több helyről érhetjük el, a munkaablakok egymás mellett egyszerűen elrendezhetők. Új ablakelrendező parancsok és gombmenü jelentek meg.
- ◆ Beállíthatóvá tették a felhasználói felület színeit és más testre szabási lehetőségek is megjelentek.
- ◆ A telítettség és a vibráció beállítása új párbeszédpanelt kapott, amelyen a kép színeinek élénksége szabályozható.
- ◆ Teljesen átdolgozták a korrekciós rétegek parancsait, amelyekkel most egy új palettát jeleníthetünk meg, ahol a beállítások jobban áttekinthetők, gyorsabban dolgozhatunk.
- ◆ Átalakították a színtartomány alapján történő kiválasztást is.
- ◆ A kiválasztás szemléletes párbeszédpanelen módosítható.
- ◆ Gyorsmaszk módban könnyebben szerkeszthetünk.
- ◆ Lehetővé tették a grafikus szűrők online böngészését.
- ◆ A Kuler segítségével a színeket pontosan egyeztetethetjük.
- ◆ Új proofmegtekintő eszközök jelentek meg.
- ◆ Új kötegelt parancs szolgál a képek egyesítésére.
- ◆ A rétegek egyeztetésére, igazítására szintén új parancsokat használhatunk. Ezek a fotóegyesítések, montázsok, panoráma képek készítésénél tesznek jó szolgálatot.
- ◆ Az interneten megoszthatjuk a képernyőnket legfeljebb 3 felhasználó közt (közben chatelhetünk, webkamerázhatunk).

A CS5-ös változat főbb újdonságai a megelőző CS4-es változathoz képest (részletesen lásd később a verzióról szóló köteteinkben):

- ◆ Az új Adobe Photoshop Camera Raw 6 bővítmény segítségével a nyers képeken a korábbiaknál hatásosabban távolíthatjuk el a képzajt a kép színeinek és részletgazdagságának

megőrzése mellett. Beállíthatjuk a kép szemcsézettségét, hogy szervesebb megjelenést kölcsönözzön a képnek. Több szabályozási lehetőséget használhatunk a vágás utáni peremsötétedés korrigálásához stb.

- ◆ A képfájl EXIF-adatai alapján, a használt fényképezőgép és lencse típusának megfelelő pontos korrekcióval kiküszöbölhetők a lencsetorzítások, melynek során a program a színelterést és a peremsötétedést egyaránt automatikusan javítja.
- ◆ Jelentősen javítottak az eddig olyan esetekben bizonytalanul működött képkiválasztáson, amikor a kiválasztandó objektum határát valamilyen finoman cizellált részlet, például haj, vagy állati szőrzet jelenti. Az új kiválasztási eszközökkel pontosabban meghatározható a maszkok határa.
- ◆ A tartalomkímélő kitöltéssel a kép egyes részletei szinte észrevehetetlenül tüntethetők el, mivel a program megőrzi az eredeti megvilágítás, tónus és zajértékeket a környező területeket kitöltési mintaként alkalmazva is.
- ◆ A program most sokkal jobb minőségű HDR (nagy dinamika tartományú) képeket képes létrehozni, akár egyetlen exponált képből is.
- ◆ Az új színkeverő ecsettel a festőprogramoktól megszokott természetes és valóság-hű festési hatásokat érhetünk el.
- ◆ A Photoshop felhasználók által javasolt új szolgáltatásokkal automatikusan dőlés mentesíthetők a képek, a képernyőn megjelenő színválasztóról választhatunk színeket, beállíthatjuk sok réteg átlátszóságát egyszerre stb. Ezek mind hatékonyságnövelő, munkát könnyítő eljárások.
- ◆ A kép bármely részletét, például egy virágot, fát, vagy akár egy elefánt ormányát is tetszés szerint – ám a műveletet a végeredményben feltűnés nélkül elrejtve – hajlíthatjuk. A pontosság növelése érdekében a program ehhez egy háromszöghálót feszít a kijelölt részletre.
- ◆ Hatékonyabbá vált a médiafájlok kezelése is azzal, hogy egy mini Bridge panelt fejlesztettek ki, így rugalmasabb a kötegelt átnevezés, könnyebb a fájlkezelés anélkül, hogy elhagynánk a Photoshopot.

- ◆ A program 64 bites platform független verziója használható a Mac OS, a Microsoft® Windows® 7 vagy a Windows Vista® operációs rendszerek 64 bites változatán. Ez jelentős teljesítménynövekedéssel jár, sőt a CS5 programcsomag egyes alkalmazásai (After Effects, Premiere Pro) már nem is indulnak el a 32 bites környezetben.
- ◆ A grafikus processzorok támogatásával elérhető gyorsított szolgáltatás például a vágás harmadolási ráccsal, a nagyítás és kicsinyítés kattintással elérhető rejtett csúszkával, valamint a színminta vétel jobb megjelenítéssel és a képernyőn megjelenő színválasztóval.
- ◆ Az Adobe CS Live új online szolgáltatásai közt elérhetjük a szerkesztett kép távoli ellenőrzését (a Photoshopból kilépés nélkül) úgy, hogy munkatársaink megjegyzéseket fűzhetnek a képhez böngészőprogramjuktól, amelyek automatikusan láthatóvá válnak képernyőnkön.
- ◆ A felhasználói felületet is átalakították úgy, hogy annak eltárolt beállításai között egyszerűen válthatunk az összecsukható munkaterület-váltóval.
- ◆ Továbbfejlesztették a fekete-fehér képkonverziós lehetőségeket is, amelyekkel így tökéletesebb, árnyalatgazdagabb képeket alakíthatunk ki.
- ◆ Magyar nyelvű súgólapokat is elérhetünk az online súgón keresztül.

A CS6-os változat főbb újdonságai a megelőző CS5-ös változathoz képest:

- ◆ Az új Adobe Photoshop Camera Raw 7 bővítmény segítségével a nyers képeken a korábbiaknál hatásosabban távolíthatjuk el a képzajt. A program már több mint 400 kamera nyers képfarmátumát ismeri fel.
- ◆ Átalakították a felhasználói felületet, hogy nagyobb területet használhassunk a képszerkesztéshez. A felület színe négy fokozatban sötétíthető, a fekete háttér kevésbé zavaró a képek retusálásánál.
- ◆ A mentés a háttérben zajlik, miközben várakozás nélkül tovább folytathatjuk a munkát.

- ◆ Az automatikus helyreállítás funkció a (például áramszünet miatt bekövetkező) váratlan programfutás-megszakadást követően helyreállítja a megnyitott fájlokat.
- ◆ Továbbfejlesztették a Mini Bridge képtallózót is, amely most alaphelyzetben filmszalag-szerűen a képszerkesztő ablak alatt jelenik meg. Ebben hasonlít a Photoshop Lightroom és Elements közkedvelt szolgáltatására.
- ◆ Teljesen új a perspektíva kezelés. Ennek segítségével a közletről felvett épületek összetartó vonalai ismét párhuzamossá tehetők. A javítás a vágó funkcióhoz hasonlóan egyszerűen hajtható végre.
- ◆ A széles látószögű lencsék korrekciójához új szűrő jelent meg. A beállítások újra hasznosítható készletbe menthetők.
- ◆ A készletek és beállítások mozgathatók a különböző gépek között.
- ◆ Megújították a képszerkesztés munkafolyamatait. Az átalakításokat a kijelölt rész sarkánál megjelenő információk segítik. Ezekkel pontosabbá válik a méretezés, nyújtás, forgatás.
- ◆ A rétegek típusonként, tartalom alapján szűrhetők. Ez áttekinthetőbbé teszi a zsúfolt Rétegek panel kezelését.
- ◆ A tartalom érzékeny vágás és mozgatás eszközzel a kép egyes részei – jó esetben, vagyis homogénnek tekinthető háttér előtt – észrevétlenül másik helyre mozgathatók.
- ◆ A tartalom érzékeny folt eszközzel a korábbinál észrevétlenebbül tüntethetünk el a képről felesleges részleteket.
- ◆ Új grafikus szűrők jelentek meg, amelyekkel olajfestményhez hasonlóan átalakíthatjuk a szerkesztett képet, vagy kifinomult módon változtathatjuk a kép élességét, ezzel utólag módosítva a mélységélességen.
- ◆ A kiválasztásnál arc- és bőrtónus felismerést alkalmazhatunk, amely meggyorsítja a munkát.
- ◆ A programmal beolvashatjuk az összes gyakoribb videó és audió formátumot, a képsorozatot kiegészíthetjük, feldolgozhatjuk, majd ismét videó formátumba menthetjük.
- ◆ Átalakították a vektoros műveleteket is. Listából választhatunk, hogy a beillesztett alakzat vektoros rétegen kitöltve,

vektoros rétegen csak görbeként vagy raszteres rétegen jön létre.

- ◆ Módosítottak a görbeszerkesztésen is.
- ◆ A festőműveleteket is átalakították. Most már az ecsetkopást is figyelembe vevő ecset és festékszóró fejek közül is választhatunk.
- ◆ Beállítható az ecsettartás követése és dinamikája.
- ◆ A kitöltő mintázatokat szkript alapján is alkalmazhatjuk. A mintázat így akár spirális alakban is ismétlődhet.
- ◆ Bevezették a bekezdés- és karakterstílusokat, amelyek használatával a beállított formai tulajdonságok pontosan és gyorsan újra alkalmazhatók más rétegeken, objektumokon is.
- ◆ Javítottak az Extended változatban elérhető 3D műveleteken is. A 3D hatásokkal látványos feliratokat, képeket, műalkotásokat teremthetünk a vásznon. A felhasználói felületen könnyen, húzással helyezhetjük el az árnyékokat, módosíthatunk a kihúzás mértékén, animálhatjuk a 3D-objektumokat, melyeket akár vázlat- vagy rajzfilmszerűvé is alakíthatunk.

A CC (Creative Cloud) változat főbb újdonságai a megelőző CS6-os változathoz képest (részletesen lásd később, a verzióról szóló köteinkben):

- ◆ Megszűnt a „dobozos” változat, a felhasználókat igyekeztek – talán végleg – átterelni az előfizetéses rendszerbe, ehhez méltányos havi bérleti díjat állapítottak meg.
- ◆ A CC verzióban elérhetővé vált a Photoshop Extended CS6 összes funkciója, a CC verzióból Extended változat nem készül.
- ◆ Megjelent a Bridge CC, az Extension Manager és az ExtendScriptToolkit letölthető alkalmazás is.
- ◆ A munka az Adobe ID azonosítóval megosztható a Behance online platformon. Itt portfóliót állíthatunk össze munkáinkból, amelyet nyilvánosságra hozhatunk.
- ◆ A Photoshop fájlok rétegeiből JPEG, PNG és GIF formátumú képezhözököt hozhatunk létre úgy, hogy a réteg nevéhez hozzáadjuk a képfájl típus ismert kiterjesztését. A képezhözökhöz minőségi és méret tulajdonságokat is beállíthatunk.

- ◆ Új renderelési eljárást alakítottak ki a szövegek finomabb simításához. A rendszer szerinti simítás pontosan mutatja, hogyan fog megjelenni a szöveg a weben.
- ◆ Megváltozott a **Megnyitás** és a **Mentés másként** párbeszédpanel is. Módosult a figyelmeztetés megjelenése.
- ◆ CSS kódot exportálhatunk rétegekből és csoportokból.
- ◆ Egyszerre több szövegstílus is kijelölhető.
- ◆ A CS6 verzió készleteit a gép újraindítása nélkül is áttelepíti.
- ◆ A program tízféle indiai nyelvet támogat.
- ◆ Egyszerre több téglalapon is, és sarkonként eltérően módosítható a téglalap lekerekítése.
- ◆ A **Shift** billentyű nyomva tartása közben a **Görbék** panelen több görbe is kijelölhető. A **Ctrl** billentyű nyomva tartása közben kattintva szomszédos görbék is kijelölhetők. Az **Alt** billentyű nyomva tartása közben húzással a **Görbék** panelen kijelölt görbe másolatát hozhatjuk létre.
- ◆ A lencsekorrekciók közt megjelent az automatikus dőlésmentesítés.
- ◆ A **Sugaras** szűrővel ellipszis alakú területen érvényesíthetünk képjavító hatást.
- ◆ A képátméretezés során javíthatjuk az élességet, megtarthatjuk az arányok megőrzését is.
- ◆ Új eljárás jelent meg a kamera bemozdulásából adódó életlenség javítására.
- ◆ Az új **Folteltávolító** eszközzel a javító ecsethez hasonlóan a Camera Raw használatakor is eltávolíthatunk felesleges részleteket a képről úgy, hogy a mintát ehhez a kép egy másik, kijelölt területéről vesszük.
- ◆ Új beállítások jelentek meg a JPEG és a TIFF fájlokhoz, melyek a Camera Raw párbeszédpanel megnyitását szabályozzák.
- ◆ A Camera Raw szűrőként használható, a korrekciók alkalmazhatók videoklipekre vagy PNG, TIFF és JPEG képekre, illetve más formátumokra is.
- ◆ Továbbfejlesztették az **Intelligens élesítés**, a **Minimális** és a **Maximális** szűrőt.
- ◆ Már 24 szűrőhöz érhető el 32 bites támogatás.

- ◆ Új vezérlők jelentek meg az árnyékok, csúcsfények és közép-tónusok tartományának és elmosódottságának módosításához.
- ◆ Átalakították az elkülönítés módot.
- ◆ Az új 3D panel egyszerűbbé teszi az objektumokkal végzett munkát. Objektumokat társíthatunk egymáshoz, ekkor a módosítás minden társított elemen egyszerre érvényesül.
- ◆ A 3D modell, illetve a textúranézetben végzett festés valós időben megjelenik a másik nézetben.
- ◆ 3D festési módszerek közül választhatunk: közvetlenül festhetők a 2D textúrák, rétegkivetítéssel a festett réteget a lejjebb lévő 3D réteggel egyesítve vagy vetítéssel, több textúrát egyszerre figyelembe véve festhetünk.
- ◆ A beállítások több számítógép között a Creative Cloud fiókon keresztül szinkronizálhatók.
- ◆ Retina képernyőkhöz bevezették a HiDPI előnézetet.
- ◆ Továbbfejlesztették a GPU támogatást az összeomlások elkerülésére.

Mindezen változtatások hónapról hónapra jelentek meg, szemléltetve azt, hogy az új online módon terjesztett, frissített szoftver folyamatos fejlesztés alatt áll.

A szoftver munkakörnyezete egyszerű, interaktív, a felhasználói felületet mindenki könnyen átalakíthatja úgy, hogy a legjobban segítse a hatékony munkát. Ez a kötet a képfeldolgozáshoz szükséges alapvető maszkoló ismeretekkel, valamint a nyomtatással foglalkozik. A maszkolással szabályozzuk a képátalakító műveletek kiterjedését. Segítségével egyes, maszkolt területeket elzárhatunk a képmanipuláció elől, illetve annak hatását csökkenthetjük. A program használatával kapcsolatos egyéb tudnivalókat három másik kötetben tettük közzé.

Az ismeretlen szavakat, kifejezéseket általában első előfordulásuk helyén mutatjuk be, magyarázzuk. A magyar kifejezéseknél igyekeztünk következetesen alkalmazni a lokalizáció eredményeit is.

Az itt leírtak megértéséhez és alkalmazásához különösebb számítástechnikai ismeretekre nincs szükség, elegendő a Macintosh OS, vagy a Windows operációs rendszer alapfokú ismerete. A prog-

ram 32 és 64 bites változata megbízhatóan működik a Windows 7, Windows 8, Mac OS X 10.7 és 10.8 operációs rendszeren is.

Az illusztrációk egy része a Windows 7, másik része a Windows 8, operációs rendszer alatt futtatott Photoshop programból származik, az utóbbira jellemzők a párbeszédpanelek vastag kék szegélyei.

A papír alapú – hagyományos – könyvek kezelési módja némiképpen módosul az elektronikus könyvet „forgatók” számára. Ez a könyv az ingyenes Acrobat Reader 5.0, Adobe Reader, illetve Adobe e-Book Reader segítségével olvasható (persze jobb ebből is a legújabbat használni – különösen, ha ingyenes –, és már a 9.2 verziónál tartunk). Akinek nincs ilyen programja, az letöltheti többek közt a www.adobe.com webhelyről is. Az ilyen típusú könyvek igen előnyös tulajdonsága, hogy a képernyőn megjeleníthető a tartalomjegyzék, amelynek + ikonjaival jelölt csomópontjaiban alfejezeteket tartalmazó ágakat nyithatunk ki. A tartalomjegyzék bejegyzései ugyanakkor ugróhivatkozásként szolgálnak. Ha egy fejezetre akarunk lépni, akkor elegendő a bal oldali ablakrészben megjelenített könyvjelző-lista megfelelő részére kattintani. Sőt az ilyen könyvek teljes szövegében kereshetünk.

A program korábbi változatáról szóló könyvünkkel azonosan, most is négy, téma szerint jól elkülöníthető kötetben ismertetjük a szoftver CC (14.) változatával kapcsolatos tudnivalókat. Így nemcsak kisebb méretű, de olcsóbban letölthető állományokat adhatunk közre, ami különösen a felhasználók szerint szintén fontos szempont.

Végezetül: bár könyvünk készítése során a megfelelő gondossággal igyekeztünk eljárni (beleértve a tartalmi pontosságot és a mondanivalót tükröző formát), ez minden bizonnyal nem óvott meg a tévedésektől. Kérem, fogadják megértéssel hibáimat.

Szentendre, 2013. október

Köszönettel

a szerző.

KIVÁLASZTÁS ÉS MASZKOLÁS

A kiválasztás vagy más szóval kijelölés során meghatározzuk a kép bizonyos feltételeknek eleget tevő részeit azzal a céllal, hogy a következő műveleteket vagy e kiválasztott területen végezzük el, vagy éppen a kiválasztott területet kizárjuk a következő műveletekből. A kiválasztott területre korlátozhatjuk a festőeszközök hatását, de akár a grafikus szűrőket, effekteket is ezzel a területi megszorítással hajthatjuk végre.

A kiválasztással szinonim fogalom a maszkolás, amely kifejezés a fototechnikából terjedt el. A maszkok átlátszó (a kijelölésnek megfelelő) részei látni engedik a kép maszk alatti részeit, az átlátszatlanok viszont eltakarják, így kivonják az ilyen területet a műveletek alól. A maszkok élei finomíthatók, a maszkokat pedig úgy kezelhetjük, mint szürkeárnyalatos képeket, akár szűrőket is alkalmazhatunk. A kijelölés, illetve maszk másolható, áthelyezhető, beilleszthető és szürkeárnyalatos képként alfa csatornába menthetjük.

A Photoshop program ezen egyszerű alapfunkciók mellett megengedi a nem teljesen fényáteresztő maszkok használatát is, amellyel például a kiválasztások szegélyén lágy peremet alakíthatunk ki. Ilyenkor a lágy perem területére eső pixeleken a kiválasztás széléhez közeledve egyre kevésbé érvényesülnek a maszkon végzett műveletek, így az eredmény belesimítható az eredeti képbe (lágy szegély természetesen részleges kijelölésen is alkalmazható). A nem teljesen fényáteresztő maszkok úgy működnek, mintha a maszk területére eső pixelek számára megadnánk a kiválasztás fokát, vagyis erősségét. A raszter maszk festéssel is módosítható. A (vektor) maszkot kialakíthatjuk vektoros rajzelemből, görbéből is.

A kiválasztás szaggatott, villódzó vonallal (menetelő hangyák) jelenik meg a képen. Ha zavar a munkában, akkor a **Nézet** menü **Megjelenítés** ▶ **Kijelölés szegélyei** parancsával ki- és bekapcsol-

hatjuk a megjelenítést (amely nem módosítja ugyanakkor a kiválasztást).

A kiválasztások készítésére többféle eszköz (köztük automatikus kijelölő varázsló) áll rendelkezésünkre, amelyekkel tetszőleges alakú maszkokat hozhatunk létre. A különféle maszkok egyesíthetők, módosíthatók, későbbi felhasználásra elmenthetők, illetve a lemezről betölthetők.

Az egyetlen képen belül használható kiválasztásból készítjük a több képen is felhasználható, önállóan eltárolt maszkot, ami egy 8 bites, szürkeárnyalatos kép, amelyen a pixeleknek a teljesen átlátszó fehértől az átlátszatlan fekete tartományig változható szürkesége határozza meg az adott pontban a maszk áttetszőségét. A maszkok a teljes képpel megegyező méretű és felbontású, önálló rétegekként is megjelenhetnek (erről már említést tettünk az előző fejezetben, a réteghatások ismertetésénél), rendszerint azonban alfa-csatornákon tároljuk ezeket.

Kiválasztás készítése

A képen belül egy területre korlátozott műveletek végrehajtása vagy a maszkokkal végezhető műveletek előtt kiválasztást kell készítenünk. A kiválasztást létrehozhatjuk szabályos mértani alakzattal, a megfelelő területet szabadkézi vagy részben szabadkézi rajzolással körülhatárolva, szín felhasználásával, illetve a színkiválasztásos és a szabadkézi kiválasztás kombinációjával.

A teljes képet kijelöli a **Kijelölés** menü **Mindegyik** (korábban: Teljes kijelölés) parancsa vagy a **Ctrl+A** billentyűkombináció. Ezt akkor alkalmazzuk, ha a teljes képet szeretnénk a vágólapon keresztül egy másik dokumentumba mozgatni, illetve olyan művelet előtt, amely csak kiválasztáson hajtható végre.

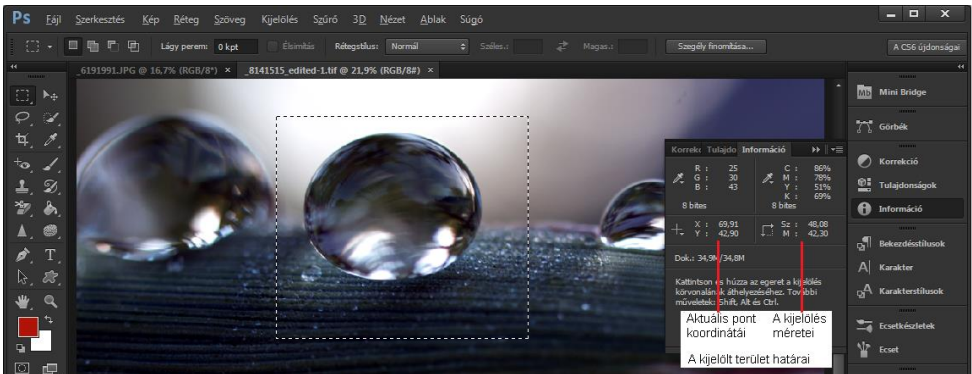
A kijelölt terület a képen szaggatott vonallal jelölt határok között jelenik meg. Ha van aktív kijelölésünk, azaz az ilyen szaggatott határ látszik, akkor a legtöbb művelet, beleértve a festőeszközök használatát is, csak e területen belül érvényesül.

Bárhogy is választunk ki, a kijelölést megszüntethetjük a **Kijelölés** menü **Kijelölés megszüntetése** parancsával vagy a **Ctrl+D**

billentyűkombinációval. A kijelölést megszüntethetjük a kijelölt terület mellé kattintva is – ha éppen nem a Varázspálca kijelölő eszközt (**W** gyorsgomb) használjuk. Az ilyen módon megszüntetett kiválasztást helyreállíthatjuk a **Kijelölés** menü **Kijelölés megismétlése** parancsával vagy a **Shift+Ctrl+D** billentyűkombinációval.

Szabályos kiválasztás

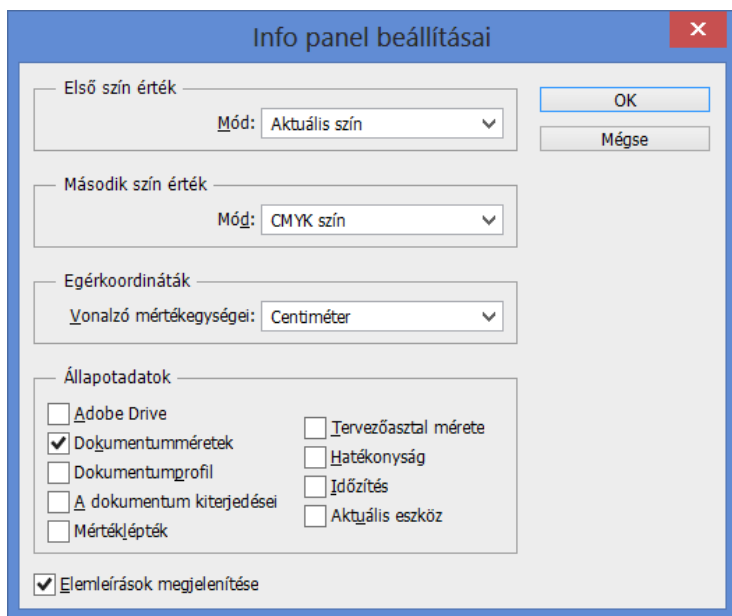
A szabályos mértani alakzatokat alkalmazó kijelölő eszközök az eszköztár tetején az alapértelmezett Téglaalak-kijelölő eszköz alatt találhatók. Ezek az eszközök az **M** billentyűvel is elérhetők.

1-1. ábra

A Téglaalak-kijelölővel a kép négyzetes tartományát jelöljük ki, Ha az ikon hosszabb ideig nyomva tartjuk, akkor megjelenik az ikonmenü, amelyről más formájú és méretű –   – kijelölő eszközöket is választhatunk. Az eszköz kiválasztása után a négyzetes kijelöléshez kattintsunk a képbe a leendő kijelölés egyik sarkára, majd az egérrel az egérgomb felengedésével jelölt másik sarokig négyzetet húzva folytassuk a műveletet. A kiválasztás közben nyomva tartott **Shift** billentyűvel szabályos négyzet alakú kijelölést hozunk létre. Ha a művelet alatt az **Alt** billentyűt tartjuk nyomva, akkor a kiválasztást a négyzet közepéből indítjuk (az első kattintás a négyzet közepét jelöli ki a sarka helyett).

A kiválasztás közben a kijelölt terület méretének alakulását megfigyelhetjük az **Információ** panelen (lásd az 1-1. ábrát). Az alkalmazandó mértékegységeket a panel ikonjára kattintva megjelenített menü **Panel beállításai** parancsával állítjuk be. A régebbiektől eltérően most több állapotadatot is megjeleníthetünk a jelölőnégyzetek bekapcsolásával (lásd az 1-2. ábrát). Ezen információk többsége megjeleníthető az állapotsorban is.

1-2. ábra

A **Version Cue** jelölőnégyzet helyébe lépett **Adobe Drive** négyzet az állománykezelő rendszer állapotát, a dokumentum menedzseltségét visszajelző információt kapcsolja be vagy ki.

A **dokumentum kiterjedései** jelölőnégyzet bekapcsolása után a panelen megjelenik az adott felbontással számított cm x cm-es képméret is (a **Dokumentumméreték** a tárhely foglalás mértékét jelzi).

A **Dokumentumprofil** jelölőnégyzet kapcsolja be vagy ki a használt színprofil kijelzését.

A **Dokumentum méretek** jelölőnégyzet az aktuális kép méretadatait jeleníti meg M vagy K (mega- vagy kilobájt) mértékegység-

ben. Ez az állapotsor alapértelmezés szerinti tartalma is. Az első szám a kép összeolvasztott mérete (a nyomtatóra küldött bájtok száma), a második szám a teljes képméret (a rétegekkel és csatornákkal együtt). Az első méretadat kiszámítását a program a pixelekben megadott szélesség, magasság és a színmélység összeszorzásával végzi. A második szám jelzi a tényleges helyfoglalást, mely csak egyetlen réteg használatakor egyezik meg az előző számmal. A második, a tényleges memória-foglalást mutató értéket növelik a rétegek, csatornák, maszkok, a képhez adott információk és a visszavonható műveletek. Minél inkább eltér ez a két szám, annál lassabban működik a program.

A **Mértéklépték** jelölőnégyzettel a pixelméretarányt jeleníthetjük meg a panelen.

A **Tervezőasztal mérete** jelölőnégyzettel a memória-felhasználásról kaphatunk információt. Az első szám a szerkesztett kép összes memóriaigényét (a megjelenített kép és a vágólap együttes RAM tárolási helyigényét), a második a program által használható szabad RAM terület méretét mutatja. A hatékony működéshez az szükséges, hogy a második szám nagyobb legyen, mint az első. Ellenkező esetben a kép egy része a virtuális memóriába, a lemezre kerül. Ezt a fizikai memória kiegészítéseként a merevlemezen foglalja le a program, így a RAM méret nem korlátozza a feldolgozható képméretet, viszont a lemezkezelés sokkal lassúbb, mint a memória műveletek. A rendelkezésre álló szabadmemória (a második szám) megnövelhető a számítógép memória-bővítésével, a Photoshop mellett futtatott többi alkalmazás bezárásával. A lemeztár mérete Windows operációs rendszeren a **Szerkesztés/Beállítások ▶ Teljesítmény** paranccsal állítható be, Macintoshon a Photoshop indításakor nyomjuk meg a **Command+I** (**⌘+I**) billentyűkombinációt.

A **Hatékonyág** jelölőnégyzettel kapcsoljuk be a hatékonyság mutatóját, mely a RAM felhasználás és a lemezműveletek arányát mutatja. 100% esetén csak a memóriát használjuk, és ez jelentősen gyorsítja a munkát, lévén a memóriakezelés gyorsabb a lemezkezelésnél. Ha a hatékonyság csökken, zárjunk be néhány másikat, a háttérben futó alkalmazást, vagy bővítsük gépünk memóriáját (ha az érték 75 % alá esik).

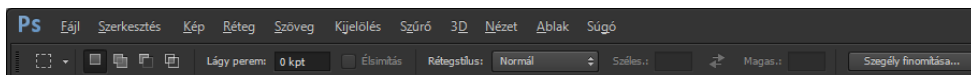
Az **Időzítés** jelölőnégyzettel az utoljára végzett műveletre fordított időt jelezhetjük ki. Ennek segítségével (ha ugyanazt a műveletet végezzük el ugyanazon a képen) összehasonlítható különböző számítógép-konfigurációk Photoshop specifikus teljesítménye.

Az **Aktuális eszköz** jelölőnégyzet bekapcsolásával jeleníthetjük meg az aktuális eszköz nevét, amelyhez tartozó elemleírást az **Elemleírások megjelenítése** jelölőnégyzettel kapcsolhatunk be. Ekkor rövid, egy-két mondatos utasítást kapunk az eszközzel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókról, például a kiegészítő **Ctrl**, **Alt**, **Shift** gombok használatáról.

Az Ellipszis alakú kijelölő keret eszköz a téglalap alakú kijelölő eszközhöz hasonlóan működik. Itt azonban az ellipszist befoglaló négyszöget húzzuk meg egérrel. A kiválasztás közben nyomva tartott **Shift** billentyűvel kör alakú kijelölést hozunk létre, az **Alt** billentyűt nyomva tartva itt is az ellipszis közepéből indítjuk a kiválasztást.

Az egyszerű vízszintes és egyszerű függőleges kijelölő eszközökkel 1 pixel szélességben választunk ki a megadott irányban.

A kijelölő eszközök kiválasztása után megjelenő opciós palettán szabjuk meg a kiválasztás tulajdonságait (lásd az 1-3. ábrát). Az   ikonokkal vagy a kiválasztás közben lenyomott **Alt**, illetve **Shift** billentyűkkel az egymást követő kijelölésekkel halmazműveleteket végezhetünk, azaz képezhetjük összegüket, különbségüket, közös részüket (ezt a *Kiválasztás megváltoztatása* című részben mutatjuk be).

1-3. ábra

A **Lágy perem** mezőben – még a kiválasztás végrehajtása előtt – állítjuk be a kiválasztás szélén érvényesülő lágyítást. A perem félszélességét pixelekben adjuk meg. Azért a félszélességet adjuk meg, mert a lágy perem a kijelölés határvonalától kifelé és befelé az itt megadott sávban fejti ki hatását. Ha túl nagy értéket adunk meg, akkor a program figyelmeztet. A „túl nagy” érték a kijelölés méretétől függ, hiszen ennek minősül például egy 30x30pixeles terület kijelölés.

lésekor egy 14 pixel félszélességű sáv is (nyilván azért, mert e felett a peremek egymásba érnek). A lágy perem beállításával a négy-szögletes kijelölések sarkait a program a mezőben megadott sugarú körrel lekerekíti.

Az **Élsimítás** (korábban: Finomítás) jelölőnégyzet bejelölése után a program finomítja a kijelölés határain (a raszteres képábrázolás miatt) ferde vagy görbe vonalaknál keletkező lépcsőzöttséget.

A **Rétegstílus** listában állítjuk be a kiválasztás méretének, oldal-arányainak meghatározását szabályozó típust. *Normál* esetben a méretet egérrel húzva adjuk meg, a *Rögzített arány* (korábban: Méretarány megtartása) választása után a kijelölés oldalarányait rögzíthetjük a **Szélesség** és **Magasság** mezőben. Ekkor elegendő a kijelölés húzásakor az egyik oldal méretét figyelni, a másik oldal mérete annak a mezőben megadott arányú többszöröse lesz. A *Rögzített méret* választása után a **Szélesség** és **Magasság** mezőben a kijelölés befoglalójának pontos méretét rögzítjük pixelekből. Ekkor minden egyes kattintás az adott méretű kijelölést hozza létre (a pontos elhelyezés később egérrel húzva adható meg).

A **Szegély finomítása** gombbal a kijelölés széleit finomíthatjuk, például elsimíthatjuk a sűrű kiszögelléseket, átmenetet alkalmazhatunk stb., amelyekre még részletesebben visszatérünk. Ezek az átalakítások azt a célt szolgálják, hogy a kijelölt területet, amelyen műveleteket végzünk, a lehető leginkább feltűnésmentesen mossák egybe a környező, érintetlenül hagyott pixelekkel.

Kijelölés alapvető eszközökkel

A Téglalap kijelölő eszközzel, illetve a kinyílójából választható eszközökkel szabályos téglalap vagy ellipszis alakú területet, illetve 1 képpontos sort vagy oszlopot jelölhetünk ki. A kijelölés menete:

1. Válasszunk egy kijelölő eszközt!
2. A beállítósávon adjuk meg a kijelölési beállítást:
 - Új kijelölést hoz létre, egyúttal a régi kijelölést megszünteti.
 - Az új kijelöléssel kiegészíti a korábbi kijelölést.
 - Az új kijelölést kivonja a korábbi kijelölésből.
 - Az új kijelölés és a korábbi kijelölés közös részét tartja meg kijelölésként.

3. Állítsuk be a **Lágy perem** mezőben a peremlágyítást!
4. Téglalap-kijelölő eszköz vagy az Ellipszis alakú kijelölés esetén a **Rétegstílus** listában állítsuk be az oldalarányokat:
 - **Szokásos**: A kijelölés arányait szabadon, az eszköz húzásával adjuk meg.
 - **Rögzített arány**: A kijelölési szélesség és magasság arányát előre, a következő **Szélesség** és **Magasság** mezőben adjuk meg. Az arány beállításához decimális értékeket adjunk meg e mezőkben.
 - **Rögzített méret**: A kijelölési szélesség és magasság méretét pontosan adjuk meg a következő **Szélesség** és **Magasság** mezőben. Az alapértelmezett képpontméret (kpt) mérethez csak egész számokat használhatunk. Más hossz mértéket is használhatunk, ha az érték mögött megadjuk a megfelelő rövidítést, például hüvelyk (in) vagy centiméter (cm).
5. Szükség szerint állítsuk be a kijelölés segédvonalakhoz, rácsokhoz, szeletekhez vagy dokumentumszegélyekhez igazítását! Ehhez a **Nézet** menü **Igazítás a következőkhöz** almenüjének kapcsolóit használjuk. Az igazítást a **Nézet/ Igazítás** paranccsal kapcsoljuk be vagy ki.
6. Egérhúzással (a bal egérgombot lenyomva húzott kurzorral) határoljuk körül a kijelölendő területet a következők figyelembe vételével:
 - Kört vagy négyzet alakú kijelöléshez a húzás közben tartuk nyomva a **Shift** billentyűt (a húzás végén az egérgombot előbb engedjük fel!)
 - A kijelölendő terület közepéről növelt kijelöléshez a húzás közben tartuk nyomva az **Alt** billentyűt (lásd az 1-4. ábrát)! Ez a módszer inkább körök, ellipszisek vagy ilyen alakú területek kijelöléséhez használható, amelyeknél a befoglaló sarokpontját csak segédvonalakkal találánánk el.
 - Az Egysoros vagy az Egyoszlopos kijelölő eszköz használatkor kattintsunk a bal egérgombbal a kijelölendő terület közepébe, majd húzzuk a kijelölést a megfelelő helyre. A mozgathoz nagyítsunk a képen, ha a kijelölési körvonal nem látszik.